

Obr. 2.5 Průměrný výsledek skupin žáků podle počtu předmětů s vysokou úrovní úspěšnosti

Průměrné výsledky žáků jednotlivých skupin mají ve všech předmětech podobný charakter. Žáci, kteří dosáhli vysoké úrovně ve více předmětech, mají vždy lepší průměrný výsledek. Podle očekávání vykazují výrazně nejnižší výsledek žáci, kteří nedosáhli vysoké úrovně v žádném ze tří sledovaných předmětů. Nejvyrovnanější výsledky vykazují žáci, kteří dosáhli vysoké úrovně ve všech třech předmětech, žáci ostatních skupin mají vždy relativně horší výsledek v matematice.

2.2 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VÝSLEDKY ŽÁKŮ

Žáci pocházejí z různě situovaných rodin, velkou část dne tráví ve škole mezi svými vrstevníky, jsou nedílnou součástí vyučovacího procesu řízeného konkrétními učiteli, mají své zájmy a část volného času tráví v různých skupinách se svými kamarády. To vše jsou příklady činitelů, které ovlivňují nejen chování žáků, ale také jejich výsledky. Součástí každého mezinárodního šetření jsou proto dotazníky pro žáky, jejich učitele a ředitele škol, které nám umožňují získat informace popisující nejrůznější faktory, jež mají vliv na výsledky žáků a umožňují nám lépe porozumět případným rozdílům mezi výsledky různých skupin. V šetření PIRLS a TIMSS 2011 byly navíc zadávány dotazníky rodičům testovaných žáků.

Na základě dat získaných z dotazníků byla vytvořena celá řada indexů, které charakterizují nejrůznější faktory. Pro každý index byla zkonstruována škála tak, že mezinárodní průměr má hodnotu 10 a směrodatná odchylka je jedna. Vybrali jsme následující činitele, které mohou mít na výsledky žáků vliv.

Kvalitu domácího zázemí žáka popisuje index **domácí zdroje pro učení**¹, který byl odvozen na základě odpovědí žáků a odpovědí jejich rodičů. Na základě odpovědí rodičů byl vytvořen index **počáteční**

¹ Žáci uváděli počet knih v domácnosti a jestli mají svůj vlastní pokoj a připojení na internet. Rodiče uváděli počet dětských knih v domácnosti, své nejvyšší dosažené vzdělání a své povolání.